

## 1. Advies- en Plaatsingswijzer 2.0

De Advies- en Plaatsingswijzer, kortweg APW, is een instrument dat de basisschool kan inzetten bij het opstellen van het basisschooladvies (BSA). De po-school baseert het BSA op de leerprestaties, de aanleg en de (sociaal-emotionele) ontwikkeling van de leerling gedurende de basisschoolperiode. De APW kan u helpen om te bekijken wat op grond van de toetsresultaten van de Cito leerlingvolgsysteem (Cito-LVS) een passend advies zou zijn. Deze indicatie kan u leggen naast andere toetsresultaten en kindkenmerken. Al deze factoren bij elkaar bepalen het uiteindelijke basisschooladvies dat u gaat geven.

Daarnaast kan de APW behulpzaam zijn bij de communicatie met de ouders en de vo-school. Het is een middel om aan ouders en het vo uit te leggen waarom u voor een bepaald BSA heeft gekozen.

## 2. Nieuwe normering

Om de APW actueel te houden, hebben de po- en vo-besturen besloten de bandbreedtes voor de APW dit schooljaar te laten herijken. Onderzoeksbureau Oberon heeft dit onderzoek voor drie regio's (Delfland, Dordrecht en Haaglanden) uitgevoerd. Door deze herijking zijn er nu ook bandbreedtes voor de nieuwe Cito-LVS toetsen serie 3.0 en voor de nieuwe Drie Minuten Toets voor Technisch Lezen beschikbaar. De bandbreedtes zijn gebaseerd op historische data vanuit de drie deelnemende regio's over meerdere schooljaren. Daardoor is er een betrouwbare bandbreedte ontwikkeld. Onderstaand document legt de werkwijze van de APW uit.

## 3. Voor welke leerlingen

De APW kan gebruikt worden voor vrijwel alle leerlingen bij wie het Cito-LVS wordt afgenomen. Het laagste vergelijkingsniveau is vmbo-basisberoepsgerichte leerweg. De APW is daarom niet bruikbaar voor leerlingen die functioneren op het niveau van praktijkonderwijs.

## 4. Toetsen

De APW heeft betrekking op de prestaties van de leerling op het gebied van Nederlandse taal en rekenen. Er wordt gekeken naar de toetsresultaten van de toetsen uit groepen 6 t/m 8 van het Cito-LVS

**Let op:** Voor alle 3.0 toetsen is er een bandbreedte, behalve voor de B8 toetsen. Met betrekking tot de Cito-LVS toetsen B8 in de versie 3.0 is door Cito pas vorige week de normeringstabel voor de vaardigheidsniveaus bekend gemaakt. In eerste instantie was Cito van plan om in de 3.0 versie alleen een M8 toets aan te bieden. Op aanraden van het scholenveld is pas op een laat moment is besloten toch ook een B8-versie te maken. Daardoor kon er niet meer op tijd een normeringsonderzoek plaatsvinden. Inmiddels heeft Cito dat onderzoek uitgevoerd en dit op 22 november 2018 in het digitale Cito-LVS systeem geïmplementeerd. Er is echter voor andere partijen (dus ook Esis en Parnassys) nog geen nieuwe tabel met de vaardigheidsscores en vaardigheidsniveaus beschikbaar. Dit zal nog even op zich laten wachten. Pas als OT de nieuwe normering met de vaardigheidsniveaus heeft, kan het onderzoek voor de bandbreedte worden gestart en kan deze in de APW in de POVO module worden geïnstalleerd. Voor de leerlingen die dit schooljaar de overstap maken, is dat waarschijnlijk te laat. Dat houdt in dat de B8-resultaten, zoals deze door OSO vanuit het leerling-administratiesysteem worden geïmporteerd, wel worden weergegeven in de APW, maar de vakken worden nog niet gekleurd. Voor de M8 3.0 versie is er wel een bandbreedte.

### Onderstaande toetsen kunnen worden gebruikt:

- Begrijpend lezen (versie 2.0 2010 en versie 3.0)
- Rekenen-wiskunde (versie 2.0 2009 en versie 3.0)
- Spelling (versie 2.0 2010 en versie 3.0) (niet werkwoorden)
- DMT (versie 2009 en versie 2018) kaart 1, 2 en 3 voor technisch lezen

De APW geeft op grond van de resultaten van de leerling op deze toetsen in groep 6, 7 en 8 een indicatie of het voorlopige advies dat u wilt geven, past bij wat de leerling op grond van de normering van de APW aan zou kunnen. Aan de vaardigheden in het Cito-LVS wordt een verschillende waarde toegekend. Als u de APW interpreteert is het advies om begrijpend lezen, als meest voorspellende vaardigheid voor succes in het voortgezet onderwijs, het zwaarst te laten wegen gevolgd door rekenen/wiskunde, spelling en technisch lezen.

#### **Aandachtspunten bij de te gebruiken toetsen:**

- a. Entreetoetsen zijn geen bruikbare instrumenten voor de APW.
- b. Begrijpend lezen kende in de 2.0 versie geen E6 en E7 toetsen. Bij de 3.0 versie is dit wel het geval. Voor de 2.0 toetsen zal het vakje bij deze toetsperiodes niet kleuren, omdat er geen bekende bandbreedte is. Voor de nieuwe 3.0 toetsen BL E6 en E7 is er wel een bandbreedte en krijgt het vakje in de APW wel een kleur.

### **5. De APW en toetsen op maat**

De APW is ook bruikbaar voor kinderen waarbij toetsen op maat<sup>1</sup> zijn afgenomen, indien dit lvs-toetsen zijn vanaf groep 6. Denk bijvoorbeeld aan een leerling die in groep 7 voor rekenen de M6 toets heeft gedaan. Toetsen van groep 3, 4 of 5 zijn niet zichtbaar. Is er sprake van een adaptieve toets uit groep 3, 4 of 5 of is er in een toetsperiode geen toets afgenomen, dan zal dat blok in de APW leeg blijven. De APW is nog steeds bruikbaar, maar minder compleet.

### **6. Werkwijze APW**

De po-school bepaalt het (voorlopige) basisschooladvies en legt dit vast in het OKR. Daarna kan de APW toegepast worden. In de APW is het mogelijk om het BSA te vergelijken met hetzelfde niveau, maar eventueel ook een lager of hoger niveau. Dit noemen we het vergelijkingsniveau. Zo kan bv. een tl-advies vergeleken worden met het vergelijkingsniveau tl, maar ook met de vergelijkingsniveaus kl/tl of tl/havo.

Op basis van de vergelijking kan u kiezen of u vindt dat er sprake is van een basisprofiel of van een toelichtingsprofiel:

#### *Basisprofiel*

Bij een basisprofiel komen de Cito toetsresultaten overeen met de bandbreedte van APW voor het door u ingevoerde BSA. Dit zal voor een groot deel van de leerling-populatie aan de orde zal zijn.

#### *Toelichtingsprofiel*

Bij een toelichtingsprofiel komen de toetsresultaten niet overeen met de bandbreedte van de APW voor het door u ingevoerde BSA. Dit kan voorkomen, aangezien de toetsresultaten slechts één van de bepalende factoren zijn voor de totstandkoming van het BSA. We raden u in dit geval aan het verschil tussen het BSA en het advies vanuit de APW te bespreken in het bovenbouw/BOVO-team op uw school. U kunt ervoor kiezen om het BSA vervolgens bij te stellen naar aanleiding van het advies van de APW. U kunt er echter ook voor kiezen om uw BSA te handhaven.

Misschien dat de APW aangeeft dat het ingevulde advies volgens de normering van de APW te hoog gegrepen is, maar zijn er andere factoren die maken dat u van mening bent dat het kind dit niveau wel aan kan, zoals persoonskenmerken, taak/werkhouding van de leerling, thuissituatie en resultaten op methodegebonden toetsen. Indien u dit motiveert in het OKR zal het voor de vo-school inzichtelijk zijn waarom u voor een bepaald advies gekozen hebt.

Het document 'Leerlingenkenmerken bij adviezen' kan hierbij een handreiking geven. Dit document kunt u downloaden door te klikken op de link in het APW document van een leerling.

### **7. Het gebruik van de APW in communicatie naar het vo en ouders**

De APW kan zichtbaar gemaakt worden voor de vo-school in POVO OT. Een motivering en onderbouwing bij een toelichtingsprofiel draagt voor de vo-school bij aan een completer beeld van de leerling en het BSA.

De APW kan ook behulpzaam zijn in het gesprek met ouders. U kunt hiermee de ouders inzicht geven in de resultaten van de leerling en hoe u tot het BSA bent gekomen. Ook kunt u ouders ter vergelijking meerdere uitdraaien van de APW laten zien.

---

<sup>1</sup> Leerlingen die een te moeilijke didactische toets maken, kunnen gefrustreerd raken. In dat geval is er het risico dat de score niet betrouwbaar is. Leerlingen met een achterstand kunnen daarom op maat getoetst worden. Zij maken dan een toets uit een lagere groep. Dit wordt toetsen op maat genoemd. Voor de verwijzing naar pro en vmbo met lwoo is het verplicht de leerling op maat te toetsen.

U heeft het kind bijvoorbeeld een havo-advies gegeven en u draait de APW met het havo-profiel en het vwo-profiel uit, om de ouders inzicht te geven in waarom een havo-advies meer passend zou kunnen zijn dan een vwo-advies.

#### **8. Werkwijze APW in POVO OT**

In het stappenplan APW worden de technische stappen beschreven om met de APW te werken. Ook vindt u in dit document diverse voorbeelden van verschillende voorkomende situaties.